

Afgørelse

Revurdering med påbud til Bromose 8 6440 Augustenborg

Meddelt d. 19. februar 2021

Meddelt af Erhverv & Affald

Sønderborg Kommune

§§ 39 jf. 41, 43a
(IE-brug)

Husdyrbrugloven jf.
Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v.

Indholdsfortegnelse

1. Datablad.....	1
2. Indledning	1
3. Kommunens afgørelse.....	2
4. Resumé.....	4
5. Udbringningsarealer og habitatforpligtigelser	5
6. Retsgrundlag.....	5
7. Næste revurdering	5
8. Gældende vilkår	6
9. Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25 14	
10. Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27	14
10.1. Kategori 1-natur (§ 26).....	15
10.2. Kategori 2-natur (§ 27).....	15
11. Indretning og drift, § 35 (pkt. 1-7)	16
11.1. Anvendelse af BAT (pkt. 1).....	16
11.2. Optimerede produktionsprocesser (pkt. 4)	17
11.3. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget (pkt. 2)	18
11.4. Substituering af særligt skadelige eller betænkelige stoffer (pkt. 3).....	18
11.5. Håndtering af affald (pkt. 5)	18
11.6. Anvendelse af bedste tilgængelige rensningsteknik (pkt. 6)	21
11.7. Forebyggelse af uheld og begrænsning af konsekvenserne (pkt. 7)	21
12. Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 9-13)	21
12.1. Vandforbrug (pkt. 9)	21
12.2. Støvemissioner fra staldanlæg § 48.....	22
12.3. Brug af teknologi (pkt. 10)	22
12.4. Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning (pkt. 11)	22
12.5. Ophør af driften (pkt. 12)	22
12.6. Anvendelse, fremstilling og frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen (pkt. 13)	22
13. Særregler for IE-husdyrbrug jf. kapitel 17	22
13.1. Miljøledelse § 42	22
13.2. Miljøledelse – oplæring af personale § 43	23
13.3. Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab § 44.....	23
13.4. Fodringskrav § 46 og energieffektiv belysning § 47	24

13.5.	Overholdelse af vilkår og krav § 49	25
13.6.	Årlig indberetning til kommune § 50	25
13.7.	Ophør § 51	25
14.	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning.....	26
14.1.	Annoncering ved indledning af revurdering.....	26
14.2.	Partshøring	26
14.3.	Annoncering af afgørelse	26
14.4.	Klagevejledning.....	26
14.5.	Civilt søgsmål.....	27
15.	Bilag	28

1. Datablad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	35917020
Husdyrbrugets navn	Frederik Iversen
Beliggenhedsadresse	Bromose 8
Postnummer	6440
By	Augustenborg

Ansøger

Ansøger navn	Frederik Erik Iversen
Ansøger adresse	Bromose 8
Ansøger postnummer	6440
Ansøger by	Augustenborg
Ansøger telefon	61752127
Ansøger email	fiversen@live.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	
Konsulent navn	Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd
Konsulent adresse	Peberlyk 2
Konsulent postnummer	6200
Konsulent by	Aabenraa
Konsulent telefon	61558262
Konsulent email	upa@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400001338
CHR numre	

Revurderingen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune

Erhverv & Affald

Teknik & Miljø

Rådhusstorvet 10

6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Sussanne Bigum Mortensen

Sag nr.: 20/47082

KS: Vælg et element.

2. Indledning

Alle husdyrbrug kategoriseret som IE-husdyrbrug skal have taget deres godkendelse op til revurdering enten regelmæssigt eller ved offentliggørelse af nye BAT-konklusioner. De regelmæssige revurderinger starter som udgangspunkt første gang 8 år efter godkendelsen til husdyrbruget er meddelt, og herefter skal godkendelsen revurderes hvert 10. år.

Den 21. februar 2017 kom der nye BAT-konklusioner, hvilket betyder at alle IE-husdyrbrug, der ikke har en godkendelse efter den **nye** husdyrregulering, der trådte i kraft 1. august 2017, skal revurderes inden 21. februar 2021 uanset meddelelses tidspunktet.

Version 1.3
04.02.2021
SBMO

Sønderborg Kommune skal i forbindelse med revurderingen sikre, at kravet om BAT (Bedst Tilgængelig Teknologi) er opfyldt, maksimal ammoniakdeposition til kategori 1 og 2 natur er overholdt, effektiv udnyttelse af energi, vand og råvarer, iagttagelse af affaldshierarkiet, samt sikre, at risikoen for uheld minimeres.

Historik

Der er den 30. august 2017 truffet afgørelse om miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 til:

- 2.635 slagtesvin
- 350.000 fritgående slagtekyllinger (56-63 dage)

I alt svarende til 276,8 DE jf. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 1324 af 15. november 2016.

Udgangspunktet er, at revurderingen sker første gang 8 år efter godkendelsen er meddelt og herefter hvert 10. år. Herved respekteres den 8-årige retsbeskyttelsesperiode som er indeholdt i husdyrbruglovens § 40, stk. 1.

Den 8-årige retsbeskyttelse gennembrydes dog i to situationer. Dels i den situation, hvor der kommer en ny BAT-konklusion fra EU, dels såfremt betingelserne i lovens § 40, stk. 2, er opfyldt.

Denne revurdering foretages på baggrund af ændrede BAT-konklusioner fra EU, der skal være implementeret senest 21.2.2021.

Revurderingen omfatter en husdyrproduktion på

- 2.635 slagtesvin
- 350.000 fritgående slagtekyllinger (56-63 dage)

I alt svarende til 276,8 DE.

Ejendommen er et IE-brug med mere husdyrbrug med flere end 40.000 stipladser til fjerkræ og er derfor omfattet af revurderingspligten.

Nogle vilkår i miljøgodkendelsen fra 2017 er blevet overflødige eller implementeret i generel lovgivning. Denne revurdering er lavet sådan, at den indeholder samtlige vilkår, som gælder fremover. Eksisterende vilkår, som blot er overført til denne revurdering, kan ikke påklages.

3. Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune revurderer hermed miljøgodkendelsen af 30. august 2017 af husdyrbruget Bromose 8, 6440 Augustenborg efter. § 39 i *bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020*. jf. § 41 i *lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)*.

Der er den 30. august 2017 truffet afgørelse om miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 til:

- 2.635 slagtesvin
- 350.000 fritgående slagtekyllinger (56-63 dage)

I alt svarende til 276,8 DE på ansøgningstidspunktet.

Der er ikke sket ændringer af dyreholdet siden sidste miljøgodkendelse og revurderingen omfatter derfor en husdyrproduktion på

- 2.635 slagtesvin
- 350.000 fritgående slagtekyllinger (56-63 dage)

I alt svarende til 276,8 DE.

Ejendommen er et IE-brug med mere end 40.000 stipladser til fjerkræ og er derfor omfattet af revurderingspligten.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget og udbringning af husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Der er meddelt påbud på baggrund af denne revurdering. Påbuddene er meddelt som vilkår og fremgår af afsnit 8. Det fremgår af afsnittet hvilke vilkår, der er videreført fra den oprindelige godkendelse og hvilke, der er nye vilkår.

Der er endvidere vilkår der er ændrede hvis dette har været vurderet nødvendigt.

Grundlaget for revurderingen findes i revurderingsskemaet der er oprettet i husdyrgodkendelse.dk med skemanummer 223799, samt indsendte oplysninger fra husdyrbruget. Nye eller ændrede vilkår meddeles ved påbud jf. husdyrbruglovens § 39 (jf. §§ 40, 41 og 43 a). Vilkår i afsnit 8 er fremadrettet gældende for husdyrbruget, hvor ophævede, ændrede eller nye vilkår er markeret.

Susanne Bigum Mortensen
Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

4. Resumé

På husdyrbruget drives en fjerkræproduktion med en godkendelse fra den 30. august 2017 til 2.635 slagtesvin og 350.000 slagtekyllinger (56-63 dage) svarende til 276,8 DE.

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 1200 meter fra byzone **Augusetnborg** mod øst.

Der er forløbet 4 år siden den sidste godkendelse blev meddelt. Da der er kommet nye BAT konklusioner har Sønderborg Kommune derfor taget godkendelsen op til revurdering. Revurderingen er indledt med brev til ejer den 11. januar 2021.

Revurderingen foretages derfor efter § 39 i *bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020*.

Det er med denne revurdering sikret:

- at BAT-konklusionens krav vedr. NH₃ emission er opfyldt,
- at kravet om maksimal totaldeposition af ammoniak på visse naturområder (kategori 1 og kategori 2) er opfyldt,
- at øvrige BAT-relaterede emner (Bedste Tilgængelige Teknologi) bliver håndteret effektivt,
- at alle eksisterende vilkår bliver revurderet

Den reviderede miljøgodkendelse er stadig en § 12 godkendelse, som omfatter det tilladte antal dyr. Ifølge lovgivningen skal revurderingen foretages ud fra de krav og de beregninger, som følger af den gamle bekendtgørelse. Der er ingen ændringer i ansøgningskemaet fra 2017 og revurderingsskemaet.

Disse ændringer er vurderet af kommunen til at være af underordnet betydning for miljø og naboer.

Af hensyn til krav om anvendelse af bedste tilgængelig teknologi har Sønderborg Kommune bl.a. stillet påbud om:

- Udarbejdelse af redegørelse minimum hvert 6. år, med mulige energibesparende tiltag, og hvilke der ønskes benyttet med henblik på at optimere energiforbruget.
- Redegørelse hvis vandforbruget ved væsentlige udsving.
- Håndtering af affald.

I forbindelse med afgørelsen har Sønderborg Kommune vurderet, at ejer har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelig teknologi, og at produktionen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab og miljø.

5. Udbringningsarealer og habitatforpligtigelser

Alle vilkår om udbringningsarealer fjernes i revurderingen, da regulering af udbringning af husdyrgødning siden 1. august 2017 ikke længere foregår ved vilkår, men er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1076 af 28. august 2018.

Ved revurderingsafgørelser er der ikke pligt til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens §§ 6 og 7.

6. Retsgrundlag

Revurdering af en godkendelse efter § 12 stk. 2, foretages i henhold til § 39 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020.

Et af de væsentligste formål med den regelmæssig revurdering er, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelsehandling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, som kan medføre øget forurening.

7. Næste revurdering

IE-godkendelsen skal fremover tages op til revurdering hvert 10. år. Den næste revurdering foretages derfor i 2031. Ligeledes tages godkendelsen op til automatisk revurdering, hvis der vedtages nye BAT-konklusioner.

8. Gældende vilkår

Følgende afsnit rummer alle vilkår, både eksisterende overførte vilkår (**Uændret**) fra den tidligere meddelte godkendelse, samt nye vilkår meddelt som påbud i forbindelse med denne revurdering. Nye vilkår er markeret med (**Nyt**). Eksisterende vilkår, som kan have været med en anden ordlyd er markeret med (**Ændret**). Enkelte vilkår er udgået (**Udgår**). Dette kan f.eks. skyldes, at nogle vilkår kan være blevet indarbejdet i lovgivningen. Det er derfor ikke nødvendigt at fastholde kravet i et separat vilkår.

GENERELT

1. (**UDGÅR**) Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Bygge- og anlægsarbejder skal færdiggøres i et rimeligt tempo og være afsluttet inden for et år.
2. (**UÆNDRET**) Denne godkendelse må ikke tages i brug før der foreligger en nedsivningstilladelse til overfladevand fra tage og uforurenede arealer fra Sønderborg Kommune.
3. (**UDGÅR**) Den, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:
  - 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
  - 2) fastsætte miljømål,
  - 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
  - 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og **hvad?**
  - 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De 5 ovenstående krav skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

EGENKONTROL

4. (**UÆNDRET**) Dokumentation for overholdelse af vilkår (5-10) skal noteres i en logbog / driftsjournal, der skal opbevares på bedriften i minimum 5 år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dyrehold

5. (**UÆNDRET**) Følgende skal noteres for dyreholdet:
  - Dyreholdets størrelse de sidste 3 år
  - Antal indsatte kyllinger
  - Antal dyr bortskaffet til destruktions
  - Antal af kyllinger sendt til slagtning

- Antal solgte levende dyr

Dokumentation kan være i form af E-kontrol eller kvitteringer fra indkøb, destruktionsanstalt, slagteri m.v.

Fodring

6. **(UDGÅR)** Følgende skal noteres til kontrol af fodring:

- Antal producerede slagtesvin
- Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FE_{SV} i foderblandingerne

EI- og vandforbrug

7. **(UÆNDRET)** Vandforbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.
8. **(ÆNDRET)** EI-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

Ventilation

9. **(UDGÅR)** Det skal noteres, hvornår der er foretaget kontrol og rengøring af ventilationen.

Udslusning af gylle

10. **(UÆNDRET)** Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusning af gylle udføres i overensstemmelse med vilkår 51 og 52.

HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Staldanlæg

11. **(UÆNDRET)** Den nordlige kyllingestald skal placeres mindst 28 meter fra naboskel.
12. **(UÆNDRET)** De nye bygningers tag, gavl og sider skal opføres i mørke farver og i ikke-reflekterende materialer. De nye fodersiloer skal opføres i mørke grå farver.
13. **(UÆNDRET)** De nye stalde må ikke overskride de mål, som er angivet i ansøgningsmaterialet.
14. **(UÆNDRET)** Servicebygningen må maksimalt opføres med en bygningshøjde på 6 meter.
15. **(UÆNDRET)** Siloerne skal placeres som angivet i ansøgningen og må ikke etableres i en højere kote end staldgulvet i den bygning, som de står ved siden af.
16. **(UÆNDRET)** Staldgulvet på staldbygning B må maksimalt ligge i kote 18.

17. **(UÆNDRET)** Overskydende jord fra byggeriet skal anvendes inden for foldarealet på en måde så følgende forhold opfyldes:
- Der må ikke opstå nye kunstige bakker
  - Der må ikke ske ændringer i afvandingsforhold til nabomatrikler
  - Jord må ikke lægges op ad skel
18. **(UÆNDRET)** Reetablering af diget skal ske efter anvisning fra Museum Sønderjylland og der skal etableres et en-rækket egnstypisk hegn på diget. Beplantningen kan f.eks. bestå af hassel og tjørn. Placeringen af diget kan ses på **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**
19. **(UÆNDRET)** De ydre levende hegn, som omkranser foldarealerne skal udbedres, så de fremstår tætte. Hegnene skal udbedres med egnstypiske hjemmehørende arter. Dette kan f.eks. være tjørn og hassel.
20. **(UÆNDRET)** Beplantningen ud mod Sebbelevmark skal bestå af egnstypiske hjemmehørende arter.
21. **(UÆNDRET)** Poplerne må etableres i en afstand af mindst 5 meter fra de beskyttede sten- og jorddiger omkring og på foldarealerne. Der skal dog være mindst 10 meter til hegnet, som udgør den nordlige afgrænsning af foldarealet.
22. **(UÆNDRET)** Poppeltræerne i foldarealet må maksimalt blive 7 meter høje.
23. **(UÆNDRET)** Hegnsbeplantningerne skal etableres/udbedres senest det førstkommande efterår efter påbegyndt byggeri.
24. **(UÆNDRET)** Dræn, som etableres nord for nye stalde inden for 15 m, må ikke have afløb til overfladevandsystemet.

HUSDYRBRUGET, STALDANLÆG OG DRIFT

Husdyrholdet og staldanlæg

25. **(UÆNDRET)** Husdyrbruget må drives med en maksimal årlig produktion på 2.635 slagtesvin (20-115 kg) og 350.001 fritgående slagtekyllinger (56-63 dage), svarende til 220,2 DE ved skrabekyllinger til 56 dage (ca. 277 DE ved kyllinger til 63 dage). Dyrene må fordeles i staldene med følgende gennemsnitlig maksimal belægning:

Stald	Art	Antal	Sti-pladser	DE
Svinestald 4	Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	2.635	620	77,94
Stald A	Fritgående slagtekyllinger, 56 dage/63 dage	116.667	13.400	47,43*
Stald B	Fritgående slagtekyllinger, 56 dage/63 dage	116.667	13.400	47,43*

Stald C	Fritgående slagtekyllinger, 56 dage/63 dage	116.6 67	13.400	47,43*
				220,2*

* DE for kyllinger er beregnet for kyllinger ved 56 dage.

Det er antallet af dyr i de enkelte grupper, som er bindende, idet antal DE kan variere med opdateringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

26. **(UÆNDRET)** Kyllinger må være udegående på foldarealerne vist i **Fejl!** **Henvisningskilde ikke fundet.**
27. **(UÆNDRET)** Foldarealer vist i **Fejl!** **Henvisningskilde ikke fundet.** skal tilplantes med poppel eller frugttræer.
28. **(UÆNDRET)** Hvis der plantes popler i foldarealerne skal de høstes minimum hvert 10. år for at undgå at det springer i skov.

Ventilation

29. **(UÆNDRET)** Alle ventilationsanlæg skal jævnligt efterses og rengøres minimum årligt – for staldafsnit med holddrift skal der rengøres efter hvert hold.

Fodring

30. **(UDGÅR)** Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 1.732 kg P pr. år.

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FE}_{\text{sv}} \text{ pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FE}_{\text{sv}}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslikningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin*	2.635
Indgangsvægt, kg*	30
Afgangsvægt, kg*	115
FE _{sv} pr. kg. Tilvækst	2,84
Gram fosfor pr FE _{sv}	4,66
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,6574

*reguleres af produktionsvilkår 25.

31. **(UDGÅR)** P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september i år 1 (første gang 2017) til 15. februar i år 3 (første gang 2019).

32. **(UDGÅR)** Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Energi- og vandforbrug

33. **(ÆNDRET)** Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.
34. **(ÆNDRET)** Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget

Spildevand herunder regnvand

Der vil eventuelt blive stillet yderligere vilkår i forbindelse med nedsivningstilladelsen, der meddeles særskilt.

35. **(UDGÅR)** Der må som hovedregel ikke vaskes maskiner og redskaber på ejendommen, da der ikke forefindes en vaskeplads. Vask må ske inde i stalden med udledning gennem afløbssystem til gyllebeholder eller opsamlingsbeholder. Dog må enkelte maskiner (ikke udvendig vask af sprøjte) skylles på et græsdækket areal, såfremt det samme areal ikke benyttes 2 gange i træk.

Affald

36. **(UDGÅR)** Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
37. **(UDGÅR)** Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
38. **(UDGÅR)** Oplagspladsen skal tydeligt mærkes med information om hvilke typer affald, herunder kemikalieaffald, der opbevares og hvilke forholdsregler, der skal tages ved uheld, spild og brand (kan evt. være indarbejdet i beredskabsplanen).
39. **(UDGÅR)** Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, lysstofrør, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes.
- 39.a. **(Nyt)** Ejendommen må højst opbevare ikke-genanvendeligt farligt affald i 1 år, før det bortskaffes.

39.b. **(Nyt)** Oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag.

39.c. **(Nyt)** Beholderne med oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal stå på en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles. Beholdere opbevaret på spildbakken skal være hævet fra bunden med rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere.

39.d. **(Nyt)** Beholderne med farligt affald skal være mærket med indhold.

39.e. **(Nyt)** Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks.

39.f. **(Nyt)** Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som restaffald.

Råvarer og hjælpepestoffer

40. **(UÆNDRET)** Nye olieprodukter og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere som er tydeligt mærkede med indhold. De skal placeres under tag og beskyttes mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af olie og kemikalier kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak.
41. **(UÆNDRET)** Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
42. **(UÆNDRET)** Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.

Driftsforstyrrelser eller uheld

43. **(UDGÅR)** Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som skal sendes til tilsynsmyndigheden, inden kyllingestaldene tages i brug.
44. **(UÆNDRET)** Der skal herefter forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år.
45. **(UÆNDRET)** Spild af husdyrgødning, olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden.

GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

Flydende husdyrgødning

46. **(UÆNDRET)** Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

47. **(UÆNDRET)** Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Fast gødning inkl. dybstrøelse

48. **(UDGÅR)** Andelen af dybstrøelse, som udspredes på marken direkte fra staldene eller leveres direkte til biogasanlæg, skal være minimum 45 %.
49. **(UDGÅR)** Markstakke må ikke placeres indenfor sø og å-beskyttelseslinjer eller kirkebeskyttelseslinjer.
50. **(UDGÅR)** Markstakke med kompost bør ikke være placeret nærmere end 300 meter fra sårbar natur (§ 3 områder m.v.) og 100 meter fra nabobeboelse.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

51. **(UDGÅR)** Gylle i gyllekanalerne skal udsluses mindst hver 7. dag.
52. **(UDGÅR)** Udslusning af gylle skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
53. **(UDGÅR)** Der skal til stadighed være rent og ryddeligt ved ejendommen, og denne må ikke give anledning til væsentlige lugt- og støvgener udenfor ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

54. **(UÆNDRET)** Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver til gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj fra anlægget og maskiner

55. **(UÆNDRET)** Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalde og gyllebeholderen, må ikke overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag-fredag	07.00-18.00	8 timer	55
Lørdag	07.00-14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00-18.00	4 timer	45

Søn- og helligdage	07.00-18.00	8 timer	45
Alle dage	18.00-22.00	1 time	45
Alle dage	22.00-07.00	½ time	40
Spidsværdi	22.00-07.00	-	55

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer i op til 15 meters afstand fra boligen.

56. **(UÆNDRET)** Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj i vilkår 55 er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 914 af 27. juni 2016 om kvalitetskrav til miljømålinger.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

57. **(UDGÅR)** Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Sønderborg Kommune orienteres senest 4 uger efter ophøret.
58. **(UDGÅR)** Ved ophør af husdyrbruget skal nedenstående forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- En oprydning i og omkring staldanlæg
  - Bortskaffelse af gødningsrester og spildevand efter gældende regler.
  - Bortskaffelse af olie, restkemikalier, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer
  - Stalde samt foder- og gødningsopbevaringsanlæg, der ikke længere anvendes, skal nedrives, når de ikke længere anvendes. Nedrivningen skal udføres af autoriseret nedbrydningsfirma og byggematerialer bortskaffes efter reglerne i affaldsregulativet

9. Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25

For at kunne beregne om BAT er overholdt, er der i ansøgningssystemet indtastet et fiktivt produktionsareal svarende til staldenes bruttoareal, da der ikke længere kan regnes med dyreenheder. Beregningerne i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk viser, at produktionen lever op til BAT.

Kommunens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at BAT-kravet er overholdt.

10. Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27

Kommunalbestyrelsen skal ved en revurdering sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 40 stk. 7), og om nødvendigt meddele vilkår i form af påbud, jf. § 39, jf. § 41, i husdyrbrugloven.

Såfremt kommunalbestyrelsen ikke finder grundlag for at påbyde totaldepositionskravet opfyldt på tidspunktet for revurderingen, skal kommunalbestyrelsen fastsætte en frist for kravets overholdelse under hensyn til den forventede restlevetid for husdyrbruget.

Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak, fremgår det af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at uanset niveauet for BAT, skal bekendtgørelsens totaldepositionskrav være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag.

Hvis der er kategori 1- eller 2.naturområder, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak i tabel 2 i bekendtgørelsens bilag 3 overskrides, skal revurderingsafgørelsen derfor indeholde en frist for, hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af tabel 1.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 (ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelses-områder)	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 (ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha som er omfattet af § 3)	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

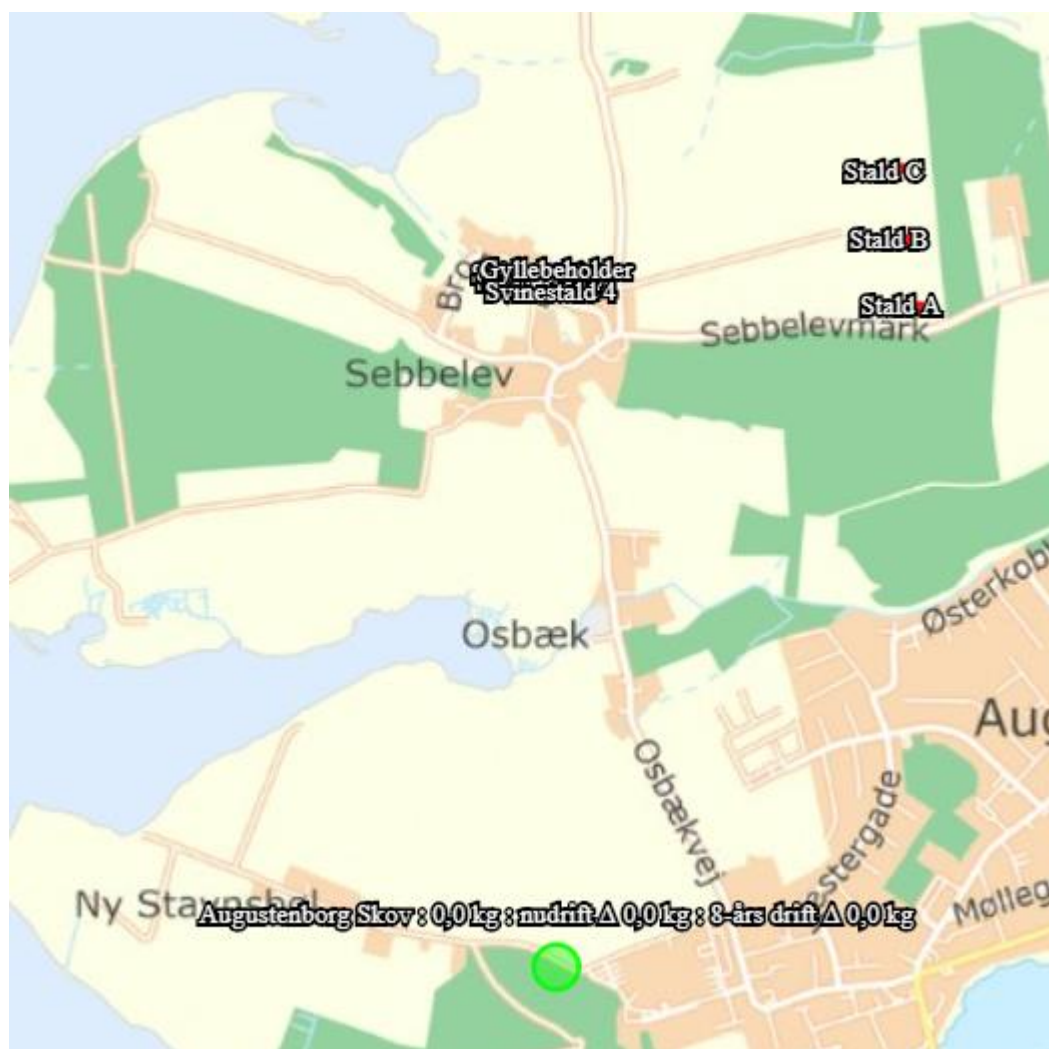
Tabel 1: Beskyttelsesniveau for ammoniak

10.1. Kategori 1-natur (§ 26)

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Anlægget er beliggende i en afstand af ca. 1,8 km til habitatområdet Augustenborg Slotspark (se figur 1). Der er i IT-ansøgningssystemet beregnet en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år til alle naturområdet. Da den beregnede totaldeposition ikke overstiger 0,0 kg N/ha/år, er der ikke beregnet på kumulativ effekt med andre husdyrbrug i dette punkt.

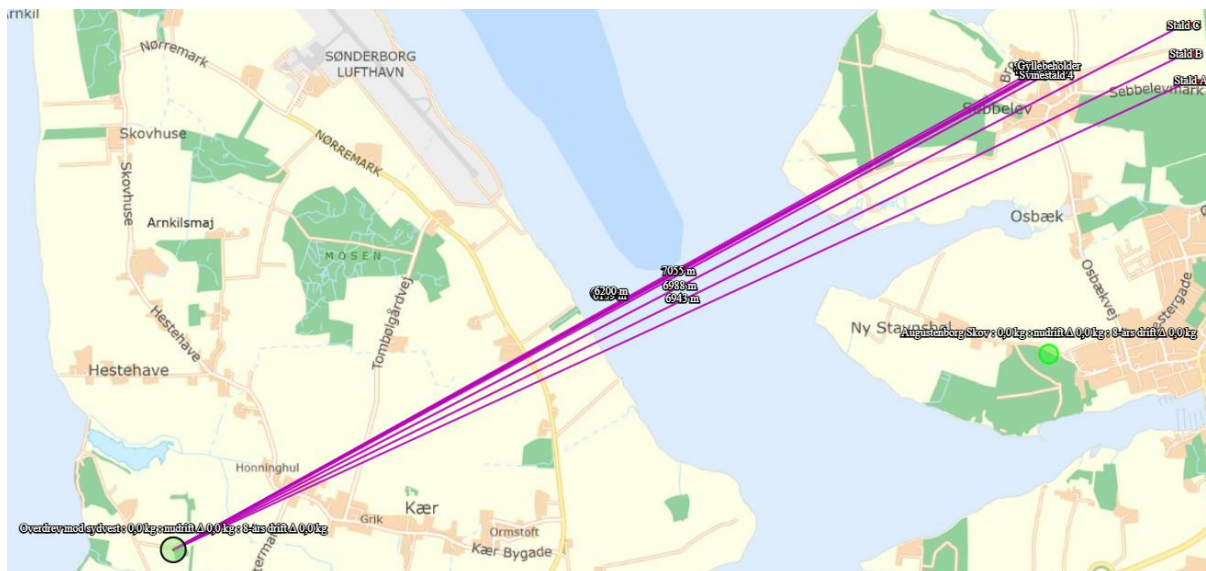
Figur 1: Afstand fra ejendom til Kategori 1 naturområde Augustenborg Skov

10.2. Kategori 2-natur (§ 27)

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder uden for Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmøser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af

naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Det nærmeste kategori 2-område er et beskyttet overdrev, beliggende ca. 6,2 km vest for anlægget (se figur 2). Der er i IT-ansøgningssystemet beregnet en totaldeposition på 0,0 kg N/ha pr. år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Kommunens vurdering

Alle kategori 1- eller 2-naturområders grænser for totaldeposition af ammoniak er overholdt i forhold til tabel 2 i bekendtgørelsens bilag 3.

Da totaldepositionskravet er opfyldt på tidspunktet for revurderingen vurderer kommunen ikke at der er behov for yderligere vurdering i forhold til restlevetid af anlæg.

11. Indretning og drift, § 35 (pkt. 1-7)

11.1. Anvendelse af BAT (pkt. 1)

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Ejendommens BAT-redegørelse kan ses i en uddybet form i godkendelsen fra 2017. Der fastsat vilkår om hyppig udslusning af gylle, idet dette er anvendt som virkemiddel. Der fastsættes vilkår om, at gyllen i gyllekanaler skal udsluses mindst hver 7. dag, og at

udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 på hverdage. Der er endvidere fastsat vilkår om logbog over udslusning af gylle.

Kommunens vurdering

Vilkår x og x videreføres.

Kommunen vurderer at der ikke er behov for yderligere BAT tiltag og dermed er miljøgodkendelsen fra 2017 stadig fyldestgørende.

11.2. Optimerede produktionsprocesser (pkt. 4)

Husdyrbruget oplyser i afsnit 9 i godkendelsen fra 2017 at:

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderen. Afhængigt af om gyllebeholderen fremadrettet vil blive benyttet til gylle, eller om gylle vil blive afhentet direkte fra forbeholder og kørt til opbevaring på anden ejendom, vil der fortsat blive etableret flydelag og ført logbog.

I løbet af dagen vil alle anlæg blive holdt under opsyn og det vil blive tjekket, om anlæggene kører som de skal.

Herudover kommer der en række andre faste procedurer:

- Der vil blive rengjort stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold kyllinger.
- Evt. spild ved fodersiloer vil blive samlet op og bortskaffet/genbrugt
- Der vil blive ført E-kontrol

Vilkår 48, 49, 50, 51, 52 og 53 udgår da disse er overtaget af gældende lovgivning.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17, som indeholder krav til blandt andet miljøløedelse (§§ 42 og 43) og fodringskrav (§ 46), som i høj grad omhandler optimering af produktionsprocesserne på husdyrbrug i forhold til miljøet (se afsnit 13.4).

Kommunen vurderer at kravene er opfyldt hvis §§ 42, og 43 samt § 46 overholdes. Bemærk at dokumentationen skal foreligge ved tilsyn og senest sendes ind til kommunen årligt senest den 31.december.

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Ejendommens BAT-redegørelse kan ses i en uddybet form i godkendelsen fra 2017.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer at der ikke er behov for yderligere BAT tiltag og dermed er miljøgodkendelsen fra 2017 stadig fyldestgørende.

11.3. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget (pkt. 2)

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 og dermed §§ 46 og 47, som er generel lovgivning (se afsnit 13.4). Paragraffer 46 og 47 omhandler fodringskrav og energieffektiv belysning. Der skal derfor ikke stilles vilkår til fodring og energieffektiv belysning i revurderinger.

I forhold til vandforbrug er det et krav jf. § 36, pkt. 9, at der stilles vilkår om tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt både ved nye godkendelser og ved revurdering (se afsnit 13.6).

Vilkår 1, 3, 6, 9, 30, 31, 32 og 35 udgår da disse er reguleret i gældende lovgivning.

Vilkår 7 viderføres uændret.

Vilkår 8 er ændret til: *El-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.*

Vilkår 33 er ændret til: *Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.*

Vilkår 34 er ændret til: *Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.*

Kommunens vurdering

Se afsnit 3.6 Energi- og vandforbrug i godkendelsen fra 2017.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejendommen med de ændrede vilkår og de tiltag, der er beskrevet i den oprindelige miljøgodkendelse fra 2017, opfylder kravet.

11.4. Substituering af særligt skadelige eller betænkelige stoffer (pkt. 3)

Kommunens vurdering

Idet landbrug kun anvender godkendte produkter og kemikalier, er det Kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken i eller ud over landets grænser.

11.5. Håndtering af affald (pkt. 5)

Typer af affald er beskrevet i godkendelsen fra 2017.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder, der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor-kemis ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsens § 61.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Du kan læse mere i § 24 i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at kan husdyrbrug producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Da der er sket flere ændringer på affaldsområdet både generelt og i Sønderborg kommune, siden godkendelsen er givet, er de eksisterende vilkår helt eller delvist ikke længere fyldestgørende.

Eksisterende vilkår 36-39 udgår derfor og erstattes af nye vilkår 39.a-f

39.a Husdyrbruget må højst opbevare ikke-genanvendeligt farligt affald i 1 år, før det bortskaffes.

39.b Oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag.

39.c Beholderne med oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal stå på en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles. Beholdere opbevaret på spildbakken skal være hævet fra bunden med rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige, og spild ikke ødelægger de andre beholdere.

39.d Beholderne med farligt affald skal være mærket med indhold.

39.e Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på husdyrbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opslugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

39.f Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som restaffald.

Kommunens vurdering

Affald skal håndteres som beskrevet i miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald, og husdyrbruget skal være tilknyttet en kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Sønderborg kommune vurderer at med overholdelse ovenstående og efterlevelse af de stillede vilkår, er kravene til anvendelse og håndtering af affald opfyldt.

11.6. Anvendelse af bedste tilgængelige rensningsteknik (pkt. 6)

Der stilles ikke vilkår om yderligere rensningsteknik, da husdyrbruget overholder BAT.

11.7. Forebyggelse af uheld og begrænsning af konsekvenserne (pkt. 7)

Se godkendelsen fra 2017 afsnit 3.10.

Vilkår 43 udgår da dette er en del af gældende lovgivning.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer på baggrund af beskrivelsen i afsnit 3.10 i miljøgodkendelsen fra 2017 at kravet er opfyldt.

12. Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 9-13)

12.1. Vandforbrug (pkt. 9)

Kommunen er efter § 36, stk. 1, nr. 9 forpligtet til at stille vilkår om, at IE-husdyrbruget drives og indrettes på en sådan måde, at vandforbruget minimeres mest muligt med henblik på at reducere mængden af spildevand.

Bestemmelsen giver ikke kommunen hjemmel til at stille vilkår om maksimalt vandforbrug. Kommunen skal derimod vurdere, om der er mulighed for anlægs- eller driftsmæssige optimeringer, der kan minimere vandforbruget, eller om der konkret kan fastsættes vilkår, der understøtter dette. Det kunne f.eks. være i forhold til drikkevandssystemer, rengøringsmetoder mv.

Der er tale om en konkret vurdering, der i nogle tilfælde kan føre til, at andre saglige hensyn til f.eks. arbejdsmiljø og effektivitet betyder, at kommunen stiller vilkår om en mindre vandbesparende løsning. Kommunen vil således som led i almindelig sagsoplysning skulle spørge ansøger om baggrunden for evt. valgte løsninger og bl.a. på den baggrund vurdere muligheden for at anvende andre vandbesparende tiltag.

Kommunens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer at der er anvendt vandbesparende teknikker i form af **placering af drikkenipler i krybberne.**

Det fremgår af tabel 3.6, i miljøgodkendelsen fra 2017 at det forventede vandforbrug er ca. er 6.200 m³ årligt.

12.2. Støvemissioner fra staldanlæg § 48

IE-husdyrbrug skal for at reducerer støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

12.3. Brug af teknologi (pkt. 10)

Der er anvendt gødningsbånd og 3 ugentlige udmugninger i godkendelsen fra 2017

Kommunens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT i godkendelsen fra 2017 at ejendommen kan drives uden yderligere teknologi. Ejendommen lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er stillet i miljøgodkendelsen fra 2017 i relation til BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi.

12.4. Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning (pkt. 11)

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 og dermed § 44, som er generel lovgivning (se afsnit 13.3). Der skal derfor ikke stilles vilkår til regelmæssig vedligeholdelse og overvågning i revurderinger.

12.5. Ophør af driften (pkt. 12)

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 og dermed § 51, som er generel lovgivning (se afsnit 13.7). Der skal derfor ikke stilles vilkår til ophør af drift i revurderinger)

Vilkår 57 og 58 udgår derfor.

12.6. Anvendelse, fremstilling og frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen (pkt. 13)

Sønderborg Kommune har ikke kendskab til aktiviteter, som tidligere kunne have medført forurening af jord og grundvand på husdyrbruget. Der indgår ingen særligt skadelige eller betænkelige stoffer i kyllingeproduktionen.

På grundlag af de foreliggende oplysninger vurderer Sønderborg Kommune, at der ikke foreligger en væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand fra husdyrbruget.

13. Særregler for IE-husdyrbrug jf. kapitel 17

13.1. Miljøledelse § 42

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.:

- Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- Fastsætte miljømål,
- Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- Minimum 1 gang årligt evaluere miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3: IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1 – 5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationens skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

13.2. Miljøledelse – oplæring af personale § 43

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- Relevant lovgivning
- Transport og udbringning af husdyrgødning
- Planlægning af aktiviteter
- Beredskabsplanlægning og –styring
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr

Jf. stk. 2 skal IE-husdyrbruget udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold der følger af ovenstående punkter. Materialet skal være tilgængelige for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

13.3. Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab § 44

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 og dermed § 44, som er generel lovgivning. Der skal derfor ikke stilles vilkår til regelmæssig vedligeholdelse og overvågning i revurderinger.

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde følgende betingelser:

- Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse
- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og –spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssig inspektioner)

- Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand

Beredskabsplan:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder
- Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip)
- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt olieopsugning, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip)
- Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt jf. punkt 1)

Den årlige kontrol af gyllebeholder erstatter ikke den lovpligtige 10 årsbeholderkontrol.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises til tilsynsmyndigheden på forlangende.

13.4. Fodringskrav § 46 og energieffektiv belysning § 47

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 og dermed §§ 46 og 47, som er generel lovgivning. Paragraffer 46 og 47 omhandler fodringskrav og energieffektiv belysning. Der skal derfor ikke sættes vilkår til fodring og energieffektiv belysning i revurderinger

I forhold til vandforbrug er det et krav jf. § 36, pkt. 9, at der stilles vilkår om tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt både ved nye godkendelser og ved revurdering.

Fodringskrav

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU forordning om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Energieffektiv belysning § 47

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.

Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i 5 år og kunne forvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

13.5. Overholdelse af vilkår og krav § 49

Den som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav til indretning og drift, IE-brug og årlig indberetning, og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene overholdes.

13.6. Årlig indberetning til kommune § 50

IE-husdyrbrug skal engang årligt indsende følgende dokumenter til kommunen:

- Logbøger for eventuel miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem (§ 42)
- Logbog over gennemførte kontroller (§44)
- Dokumentation for overholdelse af fodringskravet (§ 46)

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer til kommunen. Informationerne skal være for det forudgående kalenderår og sendes samlet til kommunen (1. gang 31. december 2021).

13.7. Ophør § 51

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 og dermed § 51, som er generel lovgivning. Der skal derfor ikke stilles vilkår til ophør af drift i nye godkendelser eller revurderinger.

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug gælder kapitel 4b i lov om forurennet jord.

Ved ophør forstås:

Version 1.3
04.02.2021
SBMO

- Ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget
- Når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven
- Situationer omfattet af § 59 a, stk. 2 husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med en beskrivelse af ophøret og en eventuel jordforurening til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen ligeledes indeholde en beskrivelse til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

14. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

14.1. Annoncering ved indledning af revurdering

For at give offentligheden mulighed for at udtale sig, er der blevet foretaget en offentlig annoncering forud for Sønderborg Kommunes revurdering af husdyrbruget.

Annonceringen er sket fra den 18. december 2020 på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk, samt kort orienteret herom i Sønderborg Ugeavis. Fristen til at komme med bemærkninger udløb den 31. december 2020.

Der indkom ingen bemærkninger til indledningen af revurderingen.

14.2. Partshøring

Et udkast til denne revurdering med påbud er sendt i partshøring den 13. februar 2021.

- Ejer Frederik Iversen
- Miljørådgiver Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd

Fristen for at komme med bemærkninger, udløb den 13. februar 2021.

Der indkom **bemærkninger** i forbindelse med partshøringen som er indarbejdet i revurderingen.

14.3. Annoncering af afgørelse

Denne revurdering med påbud efter Husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 19. februar 2021 der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

14.4. Klagevejledning

Revurdering inkl. påbud annonceres på Sønderborg Kommunes hjemmeside den 19. februar 2021.

Version 1.3
04.02.2021
SBMO

Påbuddet kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet inden for en frist på 4 uger fra afgørelsen er offentliggjort. Klagevejledning er vedlagt.

Denne revurdering er meddelt i overensstemmelse med kapitel 16 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bek. nr. 2256 af 29/11/2020*.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ejeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt erhverv, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, jf. § 76 i *lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbek. nr. 520 af 01/05/2019*.

Klagen skal indgives inden 4 uger, fra afgørelsen er meddelt. Klagefristen udløber **den 19-03-2021**.

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Sønderborg Kommune. Hvis Sønderborg Kommune fastholder afgørelsen, sender Sønderborg Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du vil få besked herom.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune. Sønderborg Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.nmkn.dk.

14.5. Civilt søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal jf. § 90 i *lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbek. nr. 520 af 01/05/2019* være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

15. Bilag

Situationsplan (Kyllingestalden er ikke bygget på revurderingstidspunktet)

